ВЕТРЕЊАЧА

Школски часопис-14. број, март

Међународни дан жена-8.март

Да ли знате зашто се обележава?

Овај дан се обележава као дан сећања на борбу за економску, политичку и социјалну **равноправност** жена и мушкараца.

Године 1908. у Њујорку, 15.000 жена изашло је у протестну шетњу, захтевајући боље плате, краћи радни дан и право гласа. Овај талас незадовољства потресао је америчко друштво и наредне године па је на иницијативу Социјалистичке партије Америке 28. фебруара **1909. обележен први Дан жена**.

Прве јавне демонстрације жена запослених у индустрији одеће и текстила догодиле су се 8.3. 1857. у Њујорку. Текстилне раднице су протестовале због лоших радних услова и ниских плата. Демонстранте је растерала полиција, а два месеца касније, те исте жене су основале синдикат. Дан жена се обележава и као успомена на пожар у текстилној фабрици, који се догодио у Њујорку 1911. године, а тога дана погинуло је преко 140 жена.

Августа 1909. године, организована је Међународна конференција жена социјалистичке Друге интернационале. Инспирисана америчким догађајем, Немица Луиз Циц предложила је организовање Међународног дана жене.

Циц није своје идеје спровела у дело, а иницијативу за тај празник преузела је немачка феминисткиња и комунисткиња Клара Цеткин.

Прво обележавање овог дана било је 18. марта 1911. године у Аустрији, Немачкој, Швајцарској и Данској, док су га обележиле многе демонстрације уз феминисткиње широм Европе.

Међународни дан жена је као осми март - по први пут тачно одређени датум, прихваћен 1917. године. Уједињене нације су од 1975. године, коју су прогласиле за Међународну годину жена, и службено почеле обележавати Међународни дан жена.

Поводом овог празника, представљамо вам неке од значајних жена наше историје:

Монахиња Јефимија

*Монахиња Јефимија или Јелена Мрњавчевић рођена је око 1350. године. **Б**ила је ћерка угледног властелина Војихне, у царству цара Душана. Пре него што се замонашила била је жена деспота Угљеше Мрњавчевића.*

Након мужеве смрти у Маричкој бици 1371. године, прешла је у Србију. Живела је на двору кнеза Лазара. Након Косовске битке, где је настрадао кнез Лазар, замонашила се са кнегињом Милицом у манастиру Љубостињи, где је променила име у Јефимија.

*Јефимија је била **прва српска књижевница**, а њени списи су једни од значајнијих писаних извора из половине 14. века. Написала је три списа:"**Туга за младенцем Угљешом**","**Мољење господу Исусу Христу**"и "**Похвала кнезу Лазару**".*

Не зна се тачан датум смрти монахиње Јефимије. Мисли се да је последње године живота провела у манастиру Љубостињи, задужбини кнегиње Милице.

Милена Екмеџић,VI -2

Милунка Савић

Рођена је 1890. или 28. јуна 1892. године како пише у њеној чланској карти Удружења резервних војних старешина, у селу Копривница код Јошаничке Бање у Рашкој, од мајке Данице и оца Раденка, као најстарије дете. Имала је две млађе сестре Миону и Славку и брата Милана. Израсла је у лепу, стаситу девојку, Удала се 1922. године, за осам година млађег Вељка Глигоровића, а 1924. добили су ћерку Милену. Усвојила је још три ћерке. У Првом светском рату, пријавила се као добровољац. Била је део „Гвозденог пука“ најелитнијег Другог пука српске војске „Књаз Михаило“. Милунка се истакла као бомбаш у Колубарској бици. Добила је многа, и највиша одликовања, међу којима и два француска ордена Легије части и медаљу „Милош Обилић“. Једина је жена на свету која је одликована француским орденом Ратни крст са златном палмом. Када је 1920. године демобилисана, није имала где да станује, па је ноћивала 16 дана у "Прокопу", тражећи намештење и смештај. Петнаест година је радила најтеже и најпрљавије послове. Без школе и самоука, после рата је најпре радила у Босни и Херцеговини, као куварица, болничарка, контролор у фабрици војних униформи.

Пензију је стекла радећи. Одбила је понуду да се пресели у Француску и да добија француску војну пензију. Уместо тога, изабрала је да живи у Београду, где су људи брзо заборавили њене заслуге. За све то време ишколовала је и одгајила тридесеторо деце, коју је доводила из свог родног села. Умрла је 5. октобра 1973. године.

Љубомир Абаџија, 6/

Јелена Анжујска,

оснивач прве женске школе у Србији и прва српска краљица која је постала светитељка.

Јелена Анжујска је била супруга српског краља Стефана Уроша I који је владао од 1243. до 1276. године и мајка краљева Драгутина и Милутина. Њен двор налазио се на самом рубу Косова и Метохије, у месту Брњаци. У њему је Јелена основала прву Женску школу у Србији у којој су се девојке училе ручним радовима, а по завршетку школе, краљица их је даривала миразом за удају. Била је то прва стручна женска школа, не само у Србији већ и у Европи, према мишљењу историчара.

Легенда каже да се после три године од своје смрти јавила у сну једном монаху, а када су отворили њен гроб тело је нађено цело и очувано. Од те 1317, она се слави као светитељка 12. новембра по новом календару.

Катарина Ивановић,

прва српска сликарка и прва жена међу српским академицима

Катарина Ивановић рођена је 1811. године у Весприму у Мађарској, у трговачкој породици. Када је навршила 14 година изразила је жељу да буде „живопискиња“. Школовала се у Пешти код тада најбољег сликара Мађарске Јозефа Пешкија, и постала прва српска сликарка.

“Уздам се да ће Срби пошту одати мојим сликама и држати ме у свом спомену“, писала је Катарина након што је неколико месеци раније Народном музеју послала прву пошиљку од осам слика.

Милева Марић Ајнштајн,

прва математичарка Србије и научница светског гласа

Милева Марић Ајнштајн(1875-1948) је била прва српска математичарка и прва жена Алберта Ајнштајна, једног од најгенијалнијих људи 20. века. У лето 1896. уписала је студије медицине на Универзитету у Цириху. У октобру се пребацила на Државну политехничку школу на студије математике и физике и била тек пета жена која је примљена у ту школу. 1903. Године у Берну се удала за Алберта Ајнштајна, физичара и једног од највећих светских умова. Њихов брак је пропао, а многи тврде да је она допринела раним Ајнштајновим радовима, али је степен њеног учешћа у открићима непознат и предмет је бројних полемика.

Драга Љочић, прва жена лекар у Србији

Драга Љочић (рођена 1885), прва жена лекар, рођена је у шабачкој трговачкој породици. Пошто никада није добила дозволу за рад у државној болници, основала је приватну. Чак је била принуђена да накнадно пред комисијом тада познатих лекара полаже посебан испит да се докаже, иако је имала дипломе из Цириха и Женеве и специјализацију очних болести. Драга се у балканским и светском рату прикључила као болничарка српској војсци како би неговала рањенике.

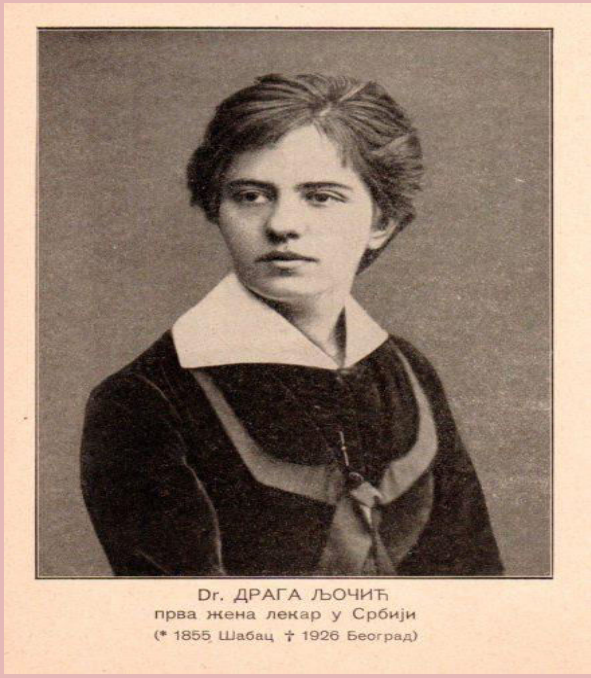

Даница Томић,

прва жена пилот у Србији

Прва жена пилот била је Даница Томић, која је на конкурсу листа "Политика" 1931. године, заједно са још две девојке, кренула на обуку и добила пилотску дозволу 1933.г. Као жена команданта 6. Ваздухопловног пука, заволела је летење и својом вештином и храброшћу од пријатно изненађене комисије добила звање туристичког пилота.

Прваци за Дан жена!

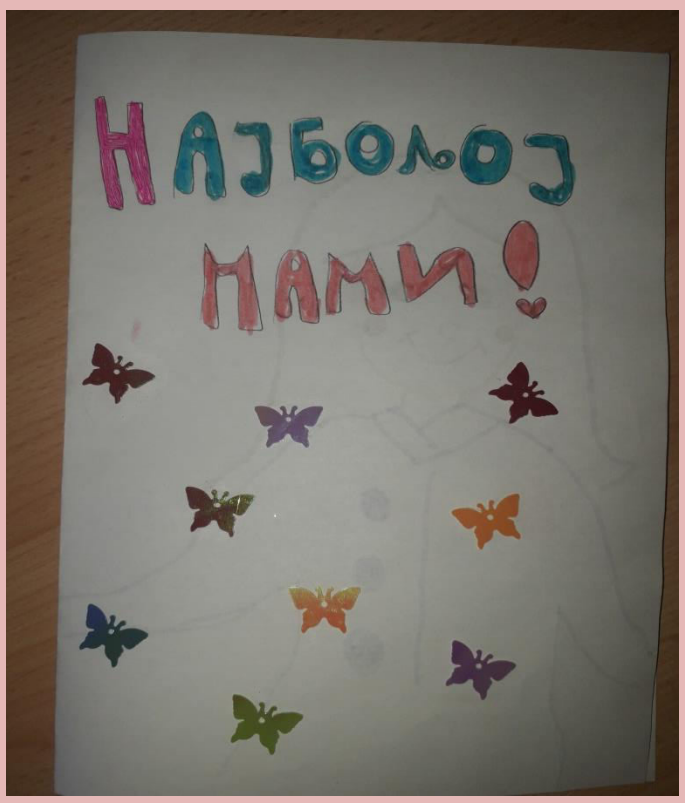

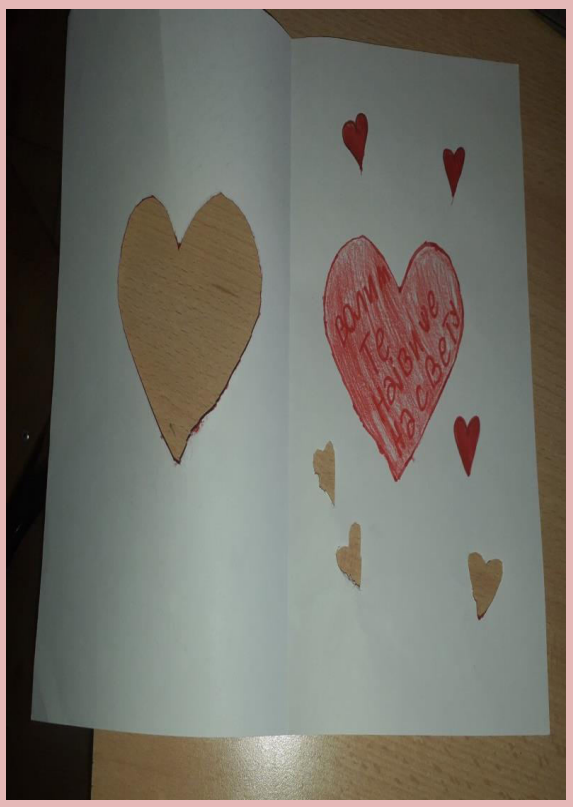

Нека ти овај
дан буде срећом
обасјан! Срећан
8. март

Најбоља
бака
на свету
Волим
Те
највише
на свету
срећан
8
март

Осмомартовски поклончић,

честитку и сладак цветић,

за маме, баке, учитељице и тете,

припремило је свако боравак дете ...

СРЕЋАН ВАМ 8. МАРТ !

Светски дан вода обележава се сваке године 22. марта. Показало се да значај овог дана расте из године у годину.
Људи морају бити свесни важности заштите воде и недостатка исте у многим крајевима света. И у нашој земљи је све мање и мање здраве воде.
Овом глобалном проблематиком бавио се и боравак наше школе, на часу новинарске секције. Ученици су били у прилици да чују и виде поражавајуће податке, чињенице, приче и фотографије у вези са поменутим еколошким проблемом, а онда и неку скромну акцију да учине. У разговору су покушали да схвате оне, који знајући све то, и даље чине лоше овом извору живота, нама, но првенствено себи! Од питања ЗАШТО ЈЕ ТО ТАКО, ЗАШТО ЗАГАЂУЈУ ВОДУ?! схватили су боравкаши да нема користи, да је потребно деловати, што су и урадили... Срочили су еко стихове, поруке о томе шта можемо или, боље је рећи, морамо да учинимо с водом...

Без воде, све живо не расте!
Чиста вода је спас, нека зна се!
Воду штедимо,
ако је не просипамо!
Воду немој да трошиш тек тако,
Водом живе биљке, биће свако!
М.К. (2/1)

Због чега воду загађујемо?!
Она нам је највећи дар!
Памет имамо,
зашто онда то не схватамо?!
Она треба добро да се чува,
битна је за човека, његов је спас!
Зато брани воду увек,
било где и на сав глас!
Н.Ч. (1/2)

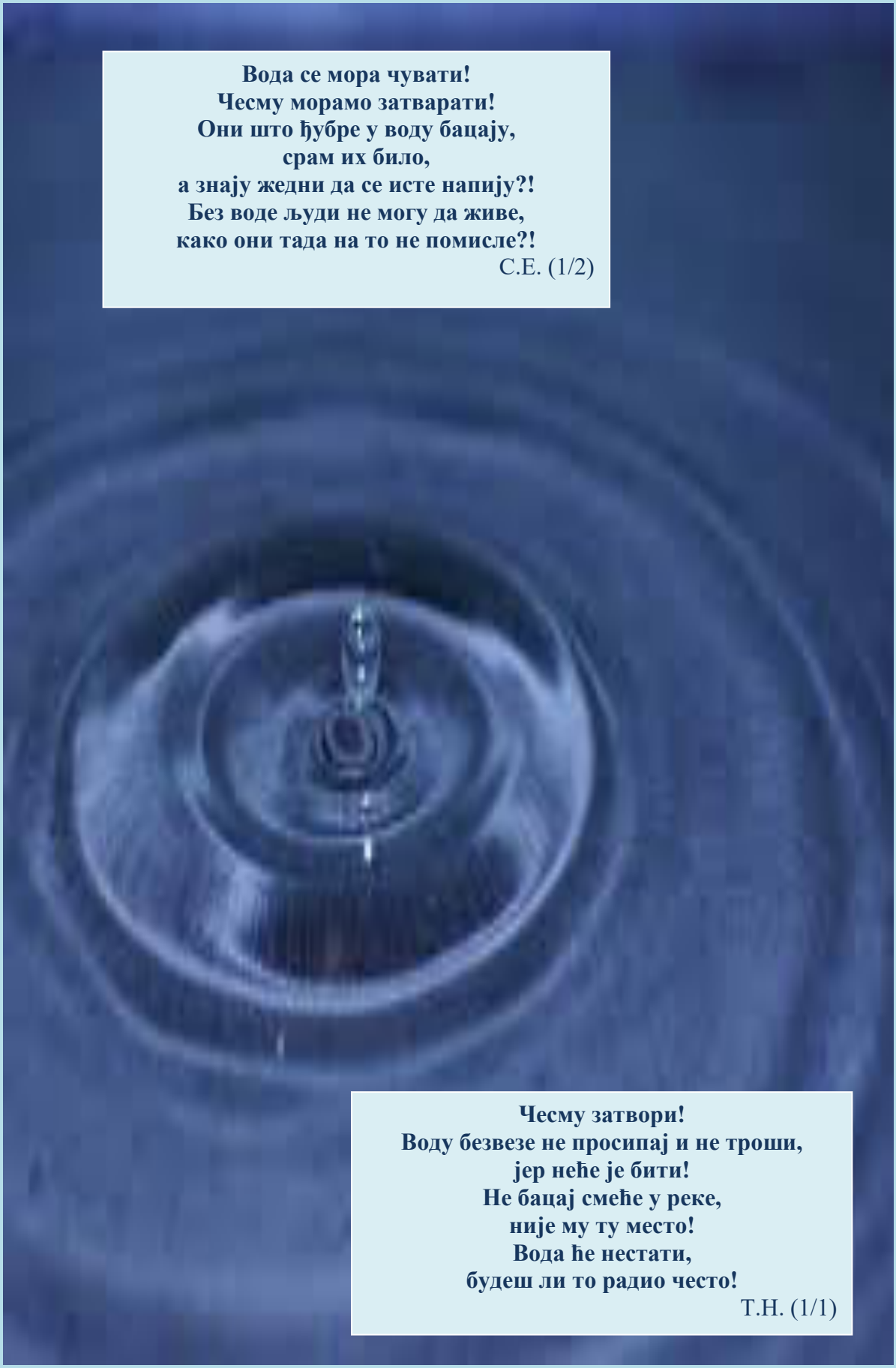

Вода се мора чувати!
Чесму морамо затварати!
Они што ђубре у воду бацају,
срам их било,
а знају жедни да се исте напију?!
Без воде људи не могу да живе,
како они тада на то не помисле?!

С.Е. (1/2)

Чесму затвори!
Воду безвезе не просипај и не троши,
јер неће је бити!
Не бацај смеће у реке,
није му ту место!
Вода ће нестати,
будеш ли то радио често!

Т.Н. (1/1)

Не треба да бацамо смеће у реке,
ми ту воду пијемо, лек је!

Ако загађујемо воду,
угрожавамо станиште водених животиња,
зато, не чини ту методу!

Треба воду штедети,
има је све мање и мање,
брини о њој, као да је нежно јагње!

И.И. (2/2)

Не бацај смеће у реку,
угрожаваш рибу неку!

Воду не загађуј ти,
Кући ћеш је попити!

Она, спас је, знајте то сви,
Не загађујте је више ви!

Ако нема воде, нема реке,
неће живети ни рибе, мале и велике!

М.Ј. (2/2)

Вода не треба да се загађује!
У воду не бацај смеће!
Вода је најздравије пиће!
Не треба да бацамо пластику у реке,
Настаће тако велике штете неке!

С.Г. (2/2)

Светски дан вода

Вода је у целом телу,
у чорбици, супи, било ком јелу!
Вода је најбоље пиће и најлепше откриће! Тијана и Бојана IV-2

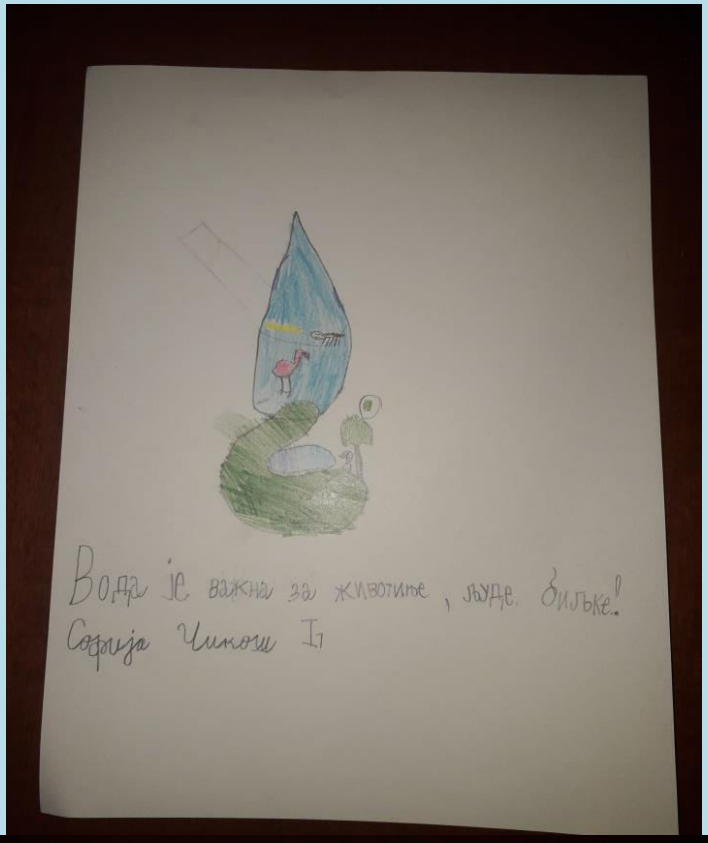

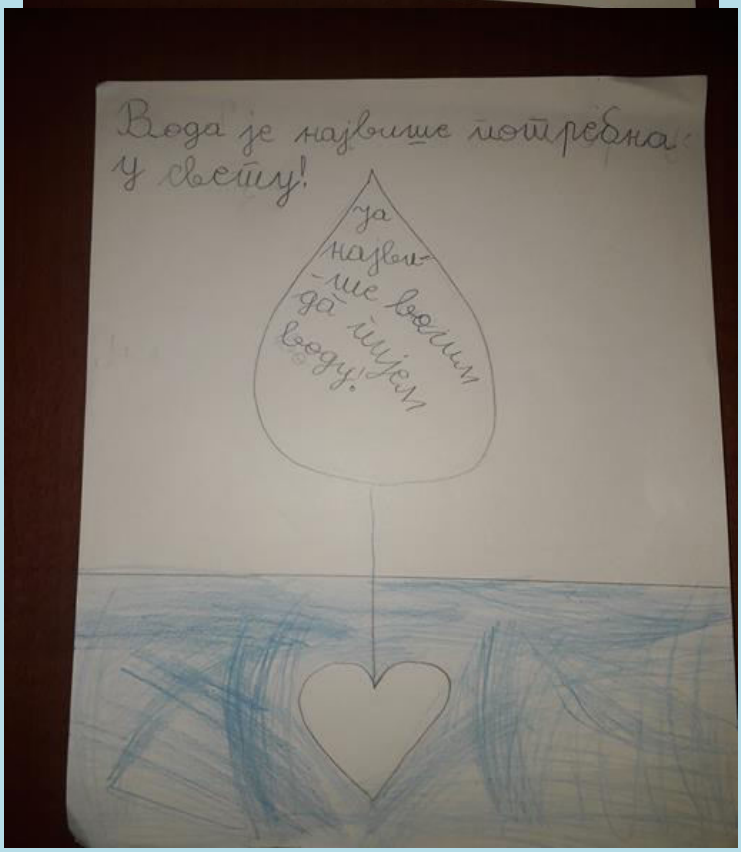

Вода је потребна свим бићима!
Матеја Чикош I1

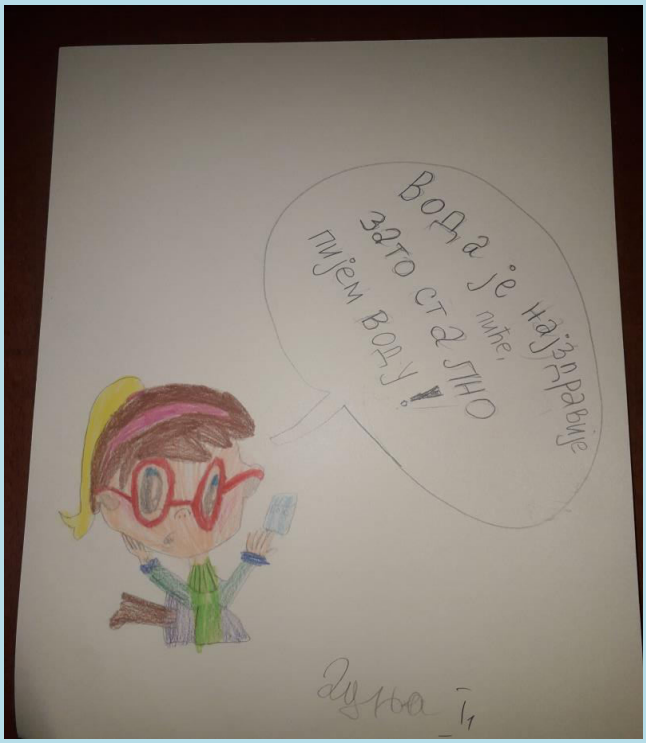
Вода је најздравије пиће, зато стално пијем воду!
Дуња I1

Плоча р. Бодава

Штедимо воду!
Чувајмо воду!
Пијте воду!
Теодора
Никочић I-1

Посета школи у Крњешевцима

У оквиру пројекта „Наша школа кроз времеплов“, ученици I-1 и I-2 су посетили другаре из I-3 у нашој малој школи у Крњешевцима. Дружење смо почели разговором са наставницом биологије Мирјаном Јанковић. Она је сада у пензији. Причала нам је о школи у прошлости и присећала се својих ђачких дана. Потом смо се играли у дворишту школе. Срећни и задовољни аутобусом смо се вртили у Војку.

МОЯ ШКОЛА КРОЗ ВРЕМЕНА

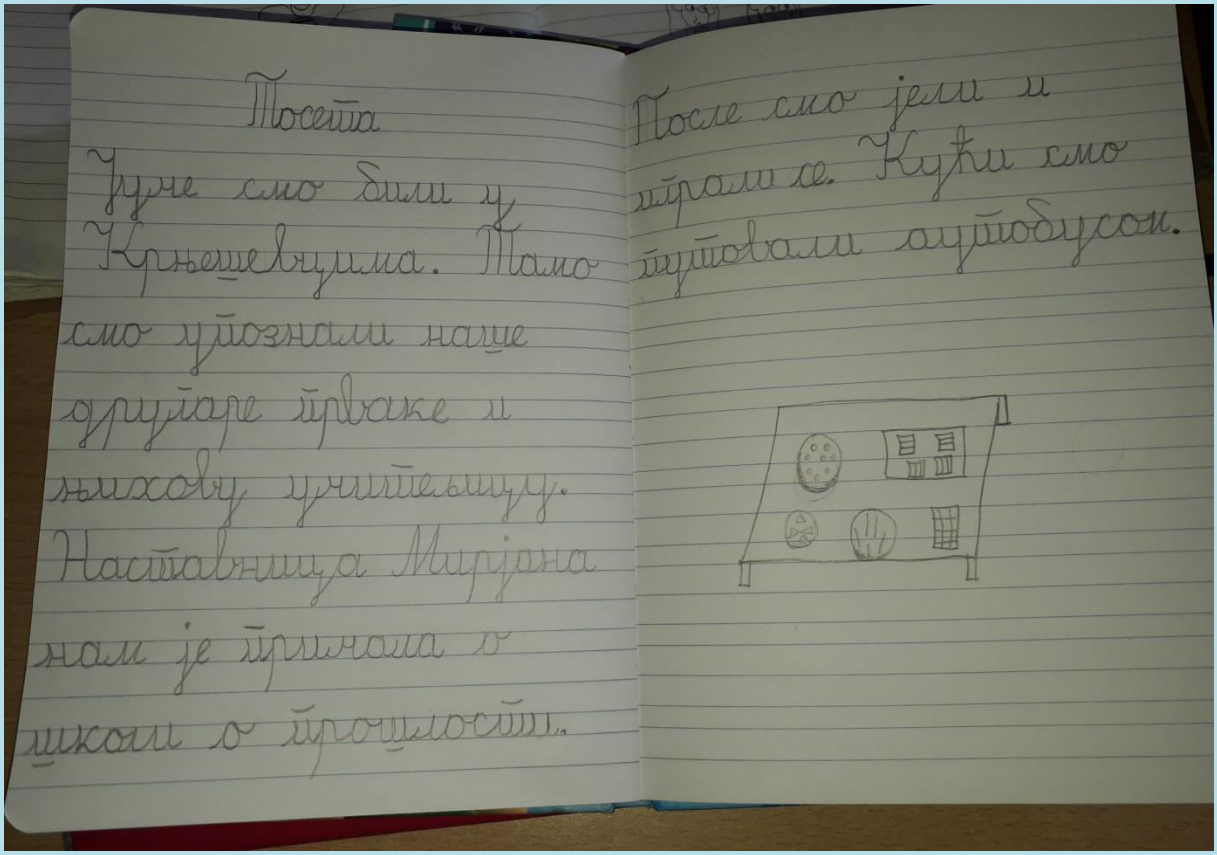

Теодора Николчић I-1

Сви наши успеси!

Фебруар и март месец у нашој школи посвећени су оним највреднијим ђацима, који учествују на бројним такмичењима.

Ове године, наши вредни другари освојили су велики број диплома, и пласирали се на више нивое такмичење о којима ћемо тек писати. Ево шта се дешавало до сада:

РЕЦИТАТОРИ
Хана Јовановић, 4/2 и Весна Вукмановић, 5/1-пласман на окружно такмичење
СРПСКИ ЈЕЗИК
Огњен Радојчић, Емина Зековић и Урош Тривуновић, пласман на окружно такмичење

ИСТОРИЈА
Андрија Никић-треће место, без пласмана даље
Урош Тривуновић, пласман на окружно такмичење

ХЕМИЈА
Дамјан Екмеџић и Тедора Ћурчин, пласман на окружно такмичење

ГЕОГРАФИЈА
Марко Шуша, пласман на окружно такмичење
Александар Поповић, треће место-без пласмана даље

ШАХ
Давид Скопљак, Милица Васиљевић, Стефан Голубовић и Наташа Голубовић-пласман на окружно такмичење

БИОЛОГИЈА
Марко Шуша, пласман на окружно такмичење

Такмичења се настављају...А сигурно и успеси наших вредних другара. Срећно свима!

НТЦ радионица

Током месеца марта учитељице Тина Нинковић и Весна Анастасов одржавају НТЦ радионице групи ученика трећег и четвртог разреда. Дружимо се и учимо кроз игру и забаву.

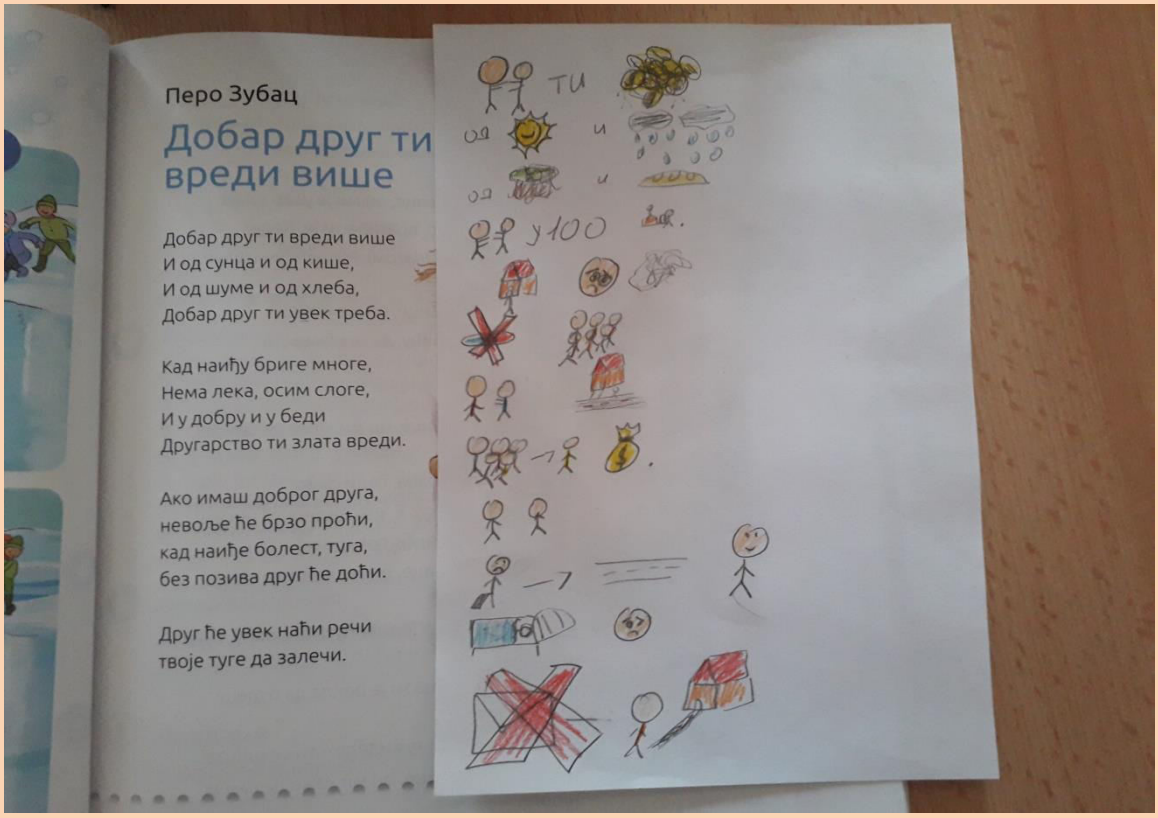

Перо Зубац

Добар друг ти вреди више

Добар друг ти вреди више
И од сунца и од кише,
И од шуме и од хлеба,
Добар друг ти увек треба.

Кад наиђу бриге многе,
Нема лека, осим слоге,
И у добру и у беди
Другарство ти злата вреди.

Ако имаш доброг друга,
невоље ће брзо проћи,
кад наиђе болест, туга,
без позива друг ће доћи.

Друг ће увек наћи речи
твоје туге да залечи.

Представи стихове низом асоцијативних сличица:

Јесења песма (Душко Радовић)

Свје|пошло|наопачке,
за врапце и мачке.
Кад|је|јесен|окачила
свој|е|жуте|значке.
Кад|је|ветар|запевао
новембарске|тачке.

Домовина се брани лепотом

Домовина се брани реком
И рибом у води
И високом танком смреком
Што расте у слободи
Домовина се брани цветом
И пчелом на цвету
Маком и сунцокретом
И птицом у лету.

Љ. Ршумовић